

STJERNESKUDDET

MEDLEMSBLAD FOR ØSTJYSKE AMATØR ASTRONOMER

Orion Tågen 17 november 2008

lillebjørn

December

2008

ØSTJYSKE AMATØR ASTRONOMER

Ole Rømer Observatoriet
Observatorievejen 1
8000 Århus C

www.oeaa.dk

Formand:
Hans S. Nielsen
Stationsvej 16
8581 Nimtofte
64644075
hsn42@fiber.dk

Webmaster:
Lars Buske Nielsen
Jebjergvej 38, Jebjerg
8870 Langå
86993542
lars@buske.dk

Kasserer:
Mette Christensen
Nedergårdsvej 65C
8200 Århus N
32122645

Bjarne Winkler
Søndermarken 68
8560 Kolind
86156619
bwinkler@post9.tele.dk

Kristian Jakobsen
Højlundsparken 83
8355 Solbjerg
29423613
krja@mail.tele.dk

Redaktion:

Kristian Jakobsen - 29 42 36 13 - krja@mail.tele.dk

Forside billedet Orientågen - M42

Netop i denne tid viser Orion sig på aftenhimlen, og det er et af himlens prægtigste stjernebilleder. Orientågen (forsidebilledet), der ses under Orions bælte, er let genkendelig og let at få øje på selv i de mindste teleskoper, så kom ud i mørket og studer detaljerne.

Orientågen er en enorm stjernedannende sky af gas, 1500 lysår borte, som dækker et himmelareal af større udstrækning end to fuldmånediametre. Dens lysende gas ses flerfarvet på fotografier, men med øjet virker den kun grågrøn, fordi øjet ikke er følsomt for farver i svage objekter. På klare nætter fremtræder den for det blotte øje som en udflydende lysplet.

Stjernebilledet Orion forestiller en tapper jæger eller kriger i følgeskab med sine hunde, nemlig Store Hund og Lille Hund.

Billede v/Bjarne Winkler

Tekst v/Kristian Jakobsen med hjælp fra UNIVERSET-Illustreret opslagsværk

Orion:

Medlemsmødet den 6. november 2008

Siden Sidst

Torben fortalte om klubturen til Rundetårn og Brorfelde den 18. og 19. oktober og viste samtidigt en række billeder derfra.

Turen var en succes, og vi fik set og hørt meget mere, end de fleste af os havde regnet med.

Generalforsamling

Referat:

ØAA Generalforsamling 6. november 2008 på Ole Rømer Observatoriet

Dagsordenen jvf vedtægter

1 Valg af dirigent, stemmetællere og referent

Som dirigent foreslås Jesper Larsen, som uden modkandidater vælges.

Som referent foreslås Benthe Kristensen, som uden modkandidater vælges.

Som stemmetæller udnævnes Jørgen Frandsen.

Jesper starter med at konstatere, at Generalforsamlingen er indkaldt rettidigt, idet den længe har været på programmet for møder. Det bemærkes dog at jvf vedtægterne bør der indkaldes skriftligt, men der er et ændringsforslag vedr dette på dagsordenen i dag.

2 Formandens beretning

Torben Taustруп: Beretningen er udsendt skriftligt i Stjerneskuddet. Forsamlingen giver udtryk for ikke at have behov for en egentlig gennemgang.

Beretningen er taget til efterretning

3 Kassereren forelægger revideret årsregnskab til godkendelse, og fremlægger forslag til budget.

Mette Christensen: Regnskab fremvises via projektor:

Der er enkelte kommentarer vedr udgifter på blad, som efterhånden burde blive billigere da mange får det tilsendt elektronisk. Men der har været udgift til printerpatron i dette regnskabsår.

Brorfeldeturen har været kørt som separat regnskab og via Mettes egen konto – derfor figurerer kun klub-tilskuddet til turen.

Regnskab er godkendt

Budget:

Indtægt fra kontingent er sat lavt i forventning om, at flere vil have Stjerneskuddet elektronisk.

Der er afsat 4000 kr til medlemsaktiviteter uden der på forhånd er taget stilling til, hvad dette indeholder. Det afstedkommer en del diskussion og forslag, som dog henlægges til Evt.

Der regnes med et underskud på 5000 kr, hvilket ikke er noget problem ift egenkapitalen. Det foreslås at diskutere kontingent nu pga bekymring for beholdningen. Det konkluderes imidlertid at der slet ikke skal stemmes om budgettet og at det vil være uproblematisk at hæve kontingentet senere, hvis der viser sig et behov.

4 Behandling af indkomne forslag

Bestyrelsen har fremsat forslag til vedtægtsændringer af 5 §'er – også disse ligger i Stjerneskuddet, men kommenteres her:

§ 3: Ændringen består i at give mulighed for at vælge op til 5 personer i bestyrelsen, og at der ikke vælges nogen næstformand.

Forslaget vedtages

§ 8: Ændringen består i at der ikke længere skal udsendes skriftligt varsel om Generalforsamling. Der er en skrivefejl i ændringsforslaget: Der skal stå: I begge tilfælde skal der fremsendes..... (”skal” i stedet for ”, hvis”)

Forslaget vedtages

§ 10: Ændringerne består i en tilretning ift § 3.

Forslaget vedtages

§ 4: I forbindelse med at æresmedlems-§’en blev slettet, er numrene ikke blevet rettet.

Forslaget vedtages

§ 5: Ændringerne består i at nedsætte betalingsfristen for kontingent

Forslaget vedtages.

5 Fastsættelse af kontingentets størrelse for næste år.

Det foreslås fra bestyrelsen at fastholde kontingent-størrelsen.

Da diskussionen har været taget vedr budget, vedtages dette.

6 a a. Valg af formand, næstformand, bestyrelsesmedlem og kasserer.

Formand: Torben Tastrup ønsker ikke at genopstille.

Hans Nielsen har overvejet det, men har brug for at vide, om han vil have opbakning til at lave udadvendte forandringer. Forsamlingen giver opbakning.

Hans vælges

Næstformand: Som følge af ændringer i vedtægterne skal der ikke vælges næstformand

Bestyrelsesmedlem: Øvrige medlemmer af bestyrelsen ønsker at genopstille – herunder også kasserer. Jvf vedtægstændringer kan der derfor suppleres med et medlem.

Bjarne Winkler og Lars Buske genopstiller og Kristian Jakobsen stiller op:

De 3 vælges

Kasserer: Mette Christensen genopstiller:

Vælges.

6 b Valg af 1. og 2. Suppleant til bestyrelsen.

Jørgen Frandsen og Jørgen Enkelund opstiller og vælges i nævnte rækkefølge

6 c Valg af revisor.

Mette har en stående aftale med Gunnar Gerning, som vælges

6 d Valg af revisorsuppleant

Torben Tastrup opstiller og vælges

7 Eventuelt.

Forslag fra tidligere i diskussionen:

Kontaktliste på hjemmesiden med medlemmer, der har observatorier. Vil kunne bruges af lærere i gymnasier/folkeskoler.

Forslag om flere udadvendte aktiviteter mhp at udbrede astronomi.

Yderligere forslag:

At lægge Generalforsamlingen på et regnskabsvenligt tidspunkt på måneden: Bestyrelsen kan suverænt styre dette.

Det opleves som en god indgangsvinkel for nye medlemmer at få lov at præsentere sig selv og sine astronomiske interesser mhp at komme ind i kredsen.

Der er forslag om masser af ting der kan gøres i fremtiden. Det munder ud i, at bare der er nogen, der vil tage styringen, er der masser der nok skal stille op og være med. Bestyrelsen har lyttet og vil tage det op på kommende møder. Materieforvalter Anders FASTERholdt kunne berette at kikkerten incl solfilter kun har været lånt ud til ham selv, men på den måde har været brugt en hel del.

Jesper lukker mødet med at takke for god ro og orden.

Referat af bestyrelsesmøde 30. november 2008 hos Hans

Deltagere: Mette, Hans, Lars, Bjarne og Kristian

Dagsorden:

1. Julemødet
2. Forårets mødedatoer
3. Mødeindhold
4. Klubben
5. Eventuelt

1. Aktiviteterne på julemødet blev planlagt.
2. Det blev besluttet, at så mange som mulig af mødedatoerne skal ligge på den 2. torsdag i måneden.
Forårets mødedatoer blev noteret. Se sidste side - "Kommende møder".
Datoerne skal herefter aftales med Observatoriet.
3. Foredrag skal starte så tidligt som muligt på mødet. Kun nødvendig information gives før foredraget. Efter pausen tages hul på evt. aktuelle emner.
Kaffe/the laves før mødets begyndelse og stilles bagerst i lokalet.

Nye emner:

- Astronomi i det gamle Ægypten
- Gasplaneter
- Variable stjerner
- Rekvirerer indslag fra andre klubber
- Besøg hos medlem.

4. Vi vil forsøge at få flere medlemmer. Bestyrelsen laver materiale hertil og søger kontakter for at få fat i disse nye.
Når nye medlemmer dukker op, skal de have udleveret nævnte materiale, Stjerneskuddet og vores folder.
Frivillige fra klubben skal interessere sig for nye medlemmer og deres forventninger.

Udadvendte aktiviteter:

- Vi søger supportere blandt medlemmerne, som formanden kan henvise til, når nogen søger "astronomisk" hjælp.
- En fra klubben er koordinator for eksterne foredrag.

5. Hjælp - er der nogen der har set kassen med alle vores foldere?

Månedens himmel v/Bjarne Winkler

Den aktuelle himmel:

Gældende for december måned.

Planeterne:

Merkur er ikke synlig i denne måned, da den er for tæt på Solen

Venus ses tidligt på aftenhimlen. Lysstyrken ligger ca. på -4.1 Mag og skiven er ca. 21 buesekunder med ca. 58 % belyst skive.

Mars kan ikke ses mere på nathimlen i dette år.

Jupiter er kun synlig den første del af natten. Den går ned ca. kl. 19.30 ved månedens begyndelse og ca. kl. 18.00 ved slutningen.

Saturn ses nu både på morgenhimlen og aftenhimlen. Ved månedens begyndelse står den op ca. kl. 00.40 og ved slutningen ca. kl. 22.42. Ringene ses nu næsten som en streg, idet åbningsvinklen kun er på kun 0.8 grader.

Uranus fuldt synlig. Ved månedens begyndelse går den ned ca. kl. 00.38 og ca. kl. 22.39 ved slutningen. Lysstyrken på ca. 5.9 Mag.

Neptun går ned ca. kl. 22.04 ved månedens begyndelse og ved slutningen af måneden sker det ca. kl. 20.10. Neptun har nu en lysstyrke på ca. 7.8 Mag.

Dværgplaneter:

Ceres, der har en lysstyrke på ca. 8.3 Mag. bevæger sig gennem "Løven" og står ret syd ca. kl. 06.35 først på måneden, stigende til ca. 7.9 Mag., og ret syd kl. ca. 05.05 sidst på måneden.

Pluto kan ikke ses, da den har konjunktion den 22. December (lige bag Solen).

Meteoror:

Meteorstrømme i december er i første række "Geminiderne", hvor maximum er omkring natten mellem 13/14 december (midnat). Der skulle komme op til 120 stk. i timen, men på grund af månelys på dette tidspunkt, må det forventes, at de "synlige" (Mag. 6.5) er nede på ca. 50-60 stk/time. Desuden er der "Ursiderne" og "Anthelionerne" som ikke skulle være særligt synlige og markante.

Kometer:

Der er kommet forskellige kometer på himlen nu. "C/2008 A1(McNaught)" og "C/2006 OF2 (Broughton)" samt "144P/Kushida". De ligger på lysstyrker på 11.0 Mag. og er derfor kun "synlige" med gode teleskoper.

Stjernehimlen:

Stjernehimlen kan nu endelig ses som den "komplette" vinterhimmel, der domineres af alle de "kendte" stjernebilleder "Cassiopeia"- "Andromeda"- "Perseus"- "Vædderen"- "Orion" og mange andre samt en mængde "Deepsky" objekter, som det nu anbefales at studere. Her er Pleiaderne med en lysstyrke på 1.5 Mag. det klareste.

Data til dels fra Sterne und Weltraum 12 2008.

Jeg vil gerne opfordre medlemmerne til at komme med beretninger om foretagne observationer, f.eks. som et lille foredrag med eller uden billeder, evt. billeder af objektet fra bøger el.lign. eller bare fortælle om oplevelsen.

B.Winkler.

Julekonkurrence

Vær med i denne lille julekonkurrence og vind en af de fine præmier, der er vist på nedenstående billede.

- Etui med Bitss
- Skruetrækker/lygte med libelle
- 3 x Barlow med 42 mm gevind

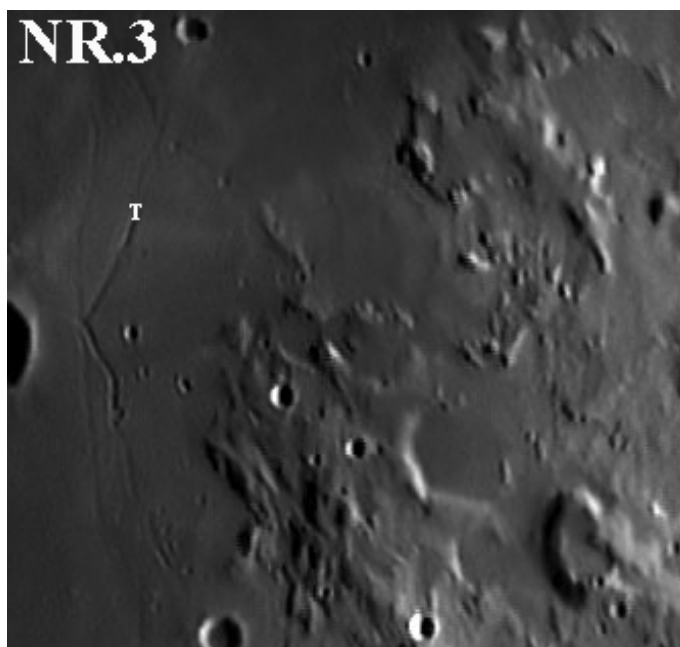
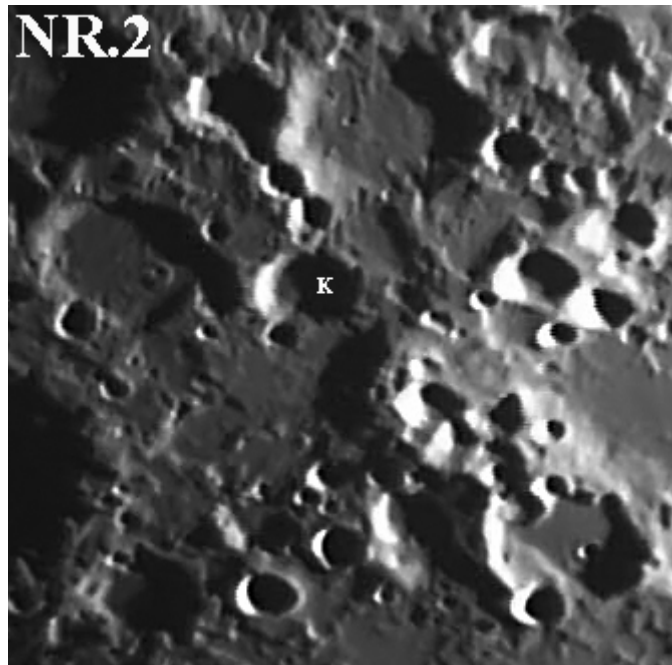
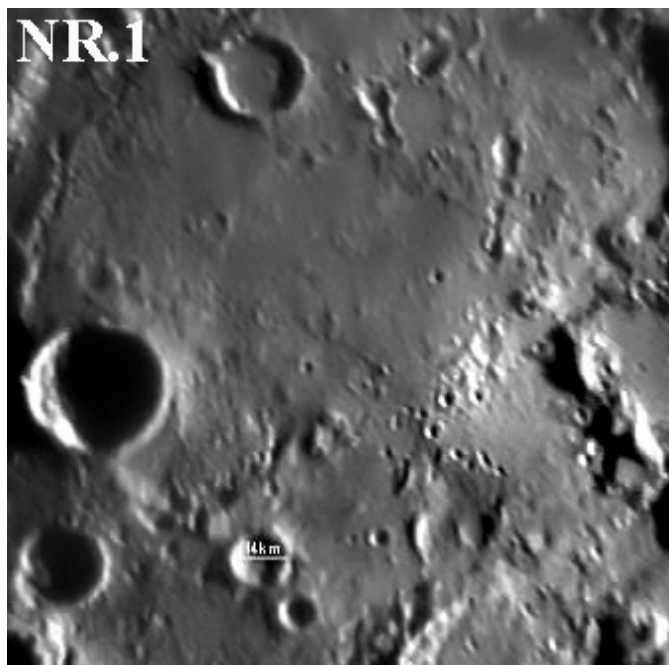

Regler:

Billed nr.1: Find navnet på det krater, der er angivet med 14 km diameter.

Billed nr.2: Find navnet på det krater, der er ca. midt i billedet (afmærket med K)

Billed nr.3: Find navnet på den "Rille" der er (afmærket med T)

Førstepræmien går til den eller dem, der har fundet alle navnene (lodtrækning mellem flere)

Andenpræmien går til den eller dem, der har fundet 2 af navnene (lodtrækning mellem flere)

Trediepræmien går til den eller dem, der har fundet 1 af navnene (lodtrækning mellem flere)

Har alle fundet alle navnene trækkes lod mellem dem og i rækkefølge. 3-2-1 præmien.

Med venlig hilsen

Bjarne

JULE-MØDET

Torsdag den 11. december kl. 19.30

Så er det snart jul, og traditionen tro betyder det hyggesnak og quiz imedens vi tager for os af julegodterne.

Kommende møder

Mødeemnerne for medlemsmøderne i vinteren/foråret 2009 er foreslået og behandlet, men endnu er det hele ikke på plads, så derfor nævnes her kun mødedatoerne samt emnet for januar mødet:

Torsdag den 8. januar

Medlemmernes aften

Køb - salg - bytte

Kom med hvad du har, eller gå hjem med det du mangler

Torsdag den 12. februar

Torsdag den 12. marts

Torsdag den 16. april

Torsdag den 14. maj

Torsdag den 11. juni

Deadline for indlæg er fredag den 26. december